

Cory Doctorow: Přednáška na téma copyright - spravedlivá odměna, digitální zámky a tři Doctorowovy zákony

Rec [Coryho Doctorowa přepsal Alan Cocks](#), překlad do češtiny kerray@archetypal.cz, redakce se zatím nikdo neujal, na chyby můžete upozorňovat v komentářích nebo [přímo v překladu](#).

Debata o copyrightu v Dánsku, Fagfestival 2012 – největší dánský sjezd novinářů.

K poslechu v angličtině: <http://soundcloud.com/abemad/doctorow-vs-sh-nning-at/download>

Spravedlivá odměna

Často vedeme tyhle debaty o copyrightu – jaký je jeho účel a k čemu slouží. A máme tu všechny možné perspektivy, které do debaty vnášíme. Někteří lidé tvrdí, že copyright existuje, aby obohatil veřejnou sféru, aby sloužil cílům státní kulturní politiky, aby podpořil vynalézavost a tak dále. Víte, jsem tvůrce, spisovatel, jsem vydavatel, a živobytí tedy mám díky copyrightu. A tak to, o čem bych chtěl dnes mluvit a to, co často vnáším do těchto debat je myšlenka, že copyright, ačkoliv může mít různé další účely, by měl zajišťovat, že všem těm různým článkům řetězu přidané hodnoty se dostane spravedlivé odměny. Měl by vytvořit zákonný rámec, který zajistí, že lidé, kteří se podílí na nějaké tvorbě budou za svou práci z toho, co se vydělá, spravedlivě odměňováni.

Problém ale je, že jsme tomu posledních dvacet let, celou digitální éru, špatně rozuměli. Až tak moc, že mně to postupně přivedlo k popsání jakýchsi tří zákonů o tom, jak moc špatně k tomu přistupujeme. Říkám jim Doctorowovy zákony. Původně jsem přišel jen s jedním, ale můj literární agent, který byl i agentem Arthura C. Clarka, když jsem mu řekl, že jsem vymyslel zákon, řekl: „Zákony potřebuješ mít tři!“ A tak jsem přišel ještě se dvěma dalšími. Takže mluvit budu o těchto třech zákonech.

První Doctorowův zákon: Zákon digitálních zámeků

První zákon je o digitálních zámčích, neboli o technologii DRM – digital rights management. Toto je v technologických kruzích velmi žhavé téma, a vynořuje se pokaždé, když už si myslíme, že jsme se s ním konečně vypořádali.

Digitální zámek je program, software, který je nainstalovaný v mobilech, v zařízeních jako jsou tablety, v počítačích, v televizních set top boxech a další elektronice. Digitální zámek sleduje, co se v zařízení děje, kontroluje, jestli se někdo nechystá provádět něco, co majitel copyrightu nedovolil, a když ano, tak tomu brání. Takže když si například přes iTunes koupíte film, audioknihu nebo pár dílů nějakého seriálu, každý takový film, audiokniha a seriál od iTunes obdržíte s digitálním zámekem firmy Apple.

Applu se samozřejmě hodí, když k přehrávání nákupů od nich budete moci používat jen jejich vlastní zařízení. O tom to celé je, že ano, nákupem vstupujete do Apple ekosystému. A v Apple chtějí zajistit, že když už jste si u nich něco koupili, že budete muset i v budoucnosti kupovat jejich zařízení, abyste se ke svým nákupům dostali.

Takže to vlastně znamená, že pokaždé, když Applu za něco zaplatíte, zvyšujete cenu přechodu ke konkurenci, protože k tomu, co jste si u Applu koupili, se od konkurence nebudete moci dostat.

Prototypem pro všechny zákony o digitálních zámčích a šablonou, kterou následně zavedla spousta zemí, je Digital Millennium Copyright Act, DMCA, který vznikl v roce 1998 ve Spojených státech. Podle DMCA je digitální zámky jednoduše nelegální odstranit – bez ohledu na situaci, je to nelegální i v případě, že zámek neodstraňujete za účelem porušování copyrightu. Je to nelegální, i když ten copyright patří vám – opravdu. Nesmíte odstranit digitální zámek ani ze svého vlastního výtvoru, na který vám jinak patří plná práva. Jen firma, která zámek vytvořila, může legálně povolit jeho

Jak to funguje v praxi? Podívejme se, co to způsobuje na kreativním trhu, kde nás zajímá spravedlivá kompenzace tvůrců. Řekněme, že jste vydavatel mé audioknihy, firma Random House Audio, divize Bertelsmann, největšího vydavatele na světě, a podaří se vám přes obchod iTunes prodat audioknihy za milion dolarů. Přes obchod iTunes se dnes prodává nějakých 90% všech audioknih na trhu. 90% prodaných audioknih je tedy prodáno Applem, přes obchod iTunes, a Apple inkasuje 30% z tržeb.

Mohl by přijít den, kdy se Apple obrátí na Random House, jako už to udělali mnozí prodejci v minulosti, a řekne: „Rádi bychom s vámi probrali nové podmínky. Místo podílu 30/70 bychom teď chtěli jít padesát na padesát. Dávejte nám ještě dalších dvacet procent.“ Sice si myslím, že v Random House by dokázali na místo hlavního prodejce najít nějakou jinou firmu, která by prodávala za podíl 30/70 nebo i méně - minimálně Google by o takovou možnost stál, snaží se Applu v digitálních prodejkách konkurovat. A určitě by pro ně bylo velmi výhodné moci prodávat audioknihy od Random House. Ale je tu jeden problém - ta investice jednoho milionu dolarů, za které zákazníci Random House nakoupili audioknihy, znamená, že při přechodu k jinému prodejci by zákazníci Random House museli své stávající sbírky buďto zahodit, nebo rozdělit, a nové knihy nakupovat do nové části. Protože jen Apple, ani Random House, ani autoři, jejichž tvorbu Random House nechal načíst, jen Apple může povolit zákazníkům odstranění digitálního zámku a tedy i možnost přesunout své zakoupené audioknihy na konkurenční platformy.

Pokud je toto problém, řešení je jednoduché - pokud je záměrem vytvořit digitální zámek, který respektuje copyright, a který se doopravdy snaží o zajištění spravedlivé odměny všem zúčastněným stranám, stačí stanovit, že digitální zámky požívají zákonnou ochranu jen pokud zamezují porušení copyrightu. Pokud odstraníte digitální zámek, ale žádným způsobem neporušíte copyright, neporušili jste ani zákon. To je velmi jednoduchá odpověď - tak jednoduchá, že je s podivem, že na ni zřejmě žádná ze světových vlád nepřišla.

OECD, kanadská copyrightový zákon, který byl nedávno představen, vyhláška C11 i všechny možné další národní implementace - anglický zákon o copyrightu a tak dále, všechny tyto zákony následovaly příklad Spojených států a udělily digitálním zámkům zvláštní ochranu. A ve všech případech to přesunulo možnost rozhodovat o vlastním tržním chování od těch, kdo by rádi nějaká díla nakoupili, k těm, kdo jsou při této koupi pouhými prostředníky.

Víte, myslel bych si, že - když máme tenhle trojúhelník přidané hodnoty, kde máme autora, mně, který napsal knihu, máme Random House, ti investovali spoustu peněz do nahrání té knihy, máme Apple, který v jihovýchodní Asii nechal smontovat elektronickou placku a nahrál na ni nahrávku knihy - že copyright by měl řešit hlavně práva autora a práva vydavatele, ale rozhodně by na prvním místě neměl být prostředník. A můžeme vidět, k čemu to vede - vede to k tomu, že přijde vláda a řekne: když jste si od Applu koupili knihu, musíte od nich mít i obal na knihu a připínatelné osvětlení a iKřeslo na čtení.

Způsobuje to, že stále narůstá vliv firem, které slouží jako prostí zprostředkovatelé, nad směřováním umění. Apple má svůj AppStore pod naprostou kontrolou a na své Apple iOS zařízení nemáte vůbec možnost nainstalovat aplikaci bez toho, aby Apple tuto aplikaci povolil. Museli byste prolomit digitální zámek, abyste na svoje zařízení mohli nahrát libovolnou aplikaci. A Apple si bere 30% z ceny aplikací, prodaných přes jejich App Store, vedle toho, že samozřejmě mají právo veta nad tím, co v jejich obchodě bude a nebude. Takže Mark Fiore, který vyhrál Pulitzerovu cenu za svoje politické kreslené vtipy, byl odmítnut, protože zesměšňoval veřejné činitele. Následně také odmítli aplikaci, která byla vytvořena lidmi, vystupujícími proti vojenským dronům, a která ohlásila kdykoliv v Pakistánu došlo k usmrcení člověka dronem americké armády. Odmítli to nabízet.

Cory Doctorow: Přednáška na téma copyright - spravedlivá odměna, digitální zámky a tři Doctorowovy zákony

Ted si vezměte, že jsem se dlouho dobu živil jako knihkupec, měl jsem práci v knihkupectví, a objednával jsem jen knihy, které se mi líbily – a nemyslím si, že by na tom bylo něco v nepořádku. Myslím, že Apple má právo neprodávat tituly, které se jim nelíbí. Jen bych se neodvažoval tvrdit, že by vláda měla prohlásit za nelegální nákup knih z jiných obchodů, pokud už jste si v jednom pořídili regál na knihy.

A myslím si, že ani není těžké vidět, jak by to vypadalo, kdyby pravidla pro digitální zámky byla nastavena dobře – a můžeme vidět, že dnešní podoba digitálních zámků není v pořádku, a to mně přivádí k mému prvnímu zákonu – „Doctorowův první zákon“, který zní takto: kdykoliv někdo pověsí zámek na něco, co patří vám a nedá vám k němu klíč, ten zámek tam nevisí vám ku prospěchu.

Pokud by tyto zámky skutečně měly chránit copyright, měli by nad nimi moc majitelé copyrightu, ne prostředníci.

Druhý Doctorowův zákon: Zákon prostředníků, slávy a štěstí

Druhý zákon se vztahuje k prostředníkům, ke skupině lidí, kteří sedí mezi tvůrci a investory – a obecnstvem. Prostředník je všechno – firma, služba, nástroj – co sedí mezi tvůrcem a obecnstvem – web hosting, u kterého máte stránky, firmy zpracovávající peníze, služby jako YouTube nebo Blogger či Twitter nebo Facebook, kde dochází k propojení mezi tvůrci a obecnstvem – služby jako vyhledávače, Google nebo Bing – které dovolují obecnstvu najít vytvořená díla. To vše jsou dnešní prostředníci.

Bývalo tomu tak, že prostředníků bylo podstatně méně. Byly tu jen věci jako distributoři a prodejní řetězce a kreditní karty od pár firem, pár vydavatelských domů, pár řetězců kin, jen několik televizních kanálů.

A postupem času kontrolu nad všemi těmito starými prostředníky převzal kartel. Víte, v Americe jednu dobu došlo k tomu, že abyste mohli hrát ve filmu, museli jste se nechat zaměstnat u jednoho z těch velkých studií, protože velká studia skupila všechny řetězce kin. Byl to jediný způsob – upsat se jednomu z velkých studií, čehož studia využívala a hercům nastavili nepředstavitelně vyděračské podmínky.

Podobné věci už se v různých dobách staly s nejrůznějšími vydavateli. Viděli jsme v historii opakovaně, že když existuje jen omezené množství prostředníků, nevyhnutelně budou uchvázeni investory, vydavateli, studii. A toto uchvácení moci nad trhem mívá za následek propadnutí samotných tvůrců. Stává se z toho trh s nízkými cenami, který dává výhodu kupcům.

Díky internetu je dnes nekonečně levnější být svým vlastním prostředníkem – třeba si vzpomenete, jak se v 90. letech mluvilo o tom, že jednoho dne budeme přijímat 500 televizních stanic. Že někdy v budoucnosti budeme moci pomocí kabelové televize sledovat v obýváku až pět set kanálů. V té době to pro nás představovalo nepředstavitelně širokou nabídku zábavy. No, a vida, web s trilionem „kanálů“ to ukazuje z trochu jiné perspektivy. Vždyť žijeme ve světě, kde se 500 možností zdá jako nepříjemně omezený výběr. A když žijete ve světě, kde máte spousty různých kanálů, spousty a spousty různých možností, jak mohou tvůrci dosáhnout obecnstvem, stává se uchvácení trhu některým z prostředníků za pomoci investorů a následné omezení odměn tvůrcům hůř uskutečnitelné.

Ale je jeden způsob, jak to zvrátit, jak se vrátit do časů minulých, do doby, ve které kartely investorů a distributorů diktovaly živobytí tvůrců – stačí, když zvýšíme zodpovědnost, kterou nesou prostředníci. *Být prostředníkem bude zase obtížné.*

Cory Doctorow: Přednáška na téma copyright - spravedlivá odměna, digitální zámky a tři Doctorowovy zákony

Když způsobilé zvýšení nákladů pro prostředníky, budeme mít méně prostředníků a ti, kteří zůstanou, budou opět snadnou kořistí investorů. Takže například v USA dostanete pokutu 150 000 dolarů za jedno porušení copyrightu. Za vystavování copyrightovaného materiálu. Samozřejmě není možné, aby jakákoli společnost mohla mít jistotu, že copyrightovaný materiál nevystavuje - jen na YouTube je nahráváno 72 hodin nového videa každou minutu.

Odted' až do chvíle tepelné smrti vesmíru nebude žít dostatek copyrightových právníků na to, aby dokázali udělat byt jen malý zářez v tom množství copyrightovaného materiálu, který je nahráván na YouTube. A tak místo toho omezujeme zodpovědnost prostředníků pomocí možností na takový materiál jednoduše upozornit a požádat o jeho odstranění, takže na YouTube je vystaveno všechno, co tam kdo nahraje až do chvíle, dokud to někdo neoznačí za porušení copyrightu. Ale jak si řekneme později, taková upozornění a automatické odstranění je věc, která je široce zneužívána. V praxi je nemožné zajistit, aby se na síti nevyskytovaly porušení copyrightu. Není možné zamezit nahrávání dalších a dalších, protože tolik právníků by nikdo nezaplátil.

Neexistuje obchodní model, který by se mohl udržet, pokud by veškerý materiál, který někdo vyprodukuje, každou zprávu na Twitteru, každý příspěvek na blogu, každé video mělo být před zveřejněním prověřeno. Jediný svět, ve kterém toto může fungovat, je ten starý svět pěti set kanálů kabelové televize, kde je omezené množství kanálů a každý kanál má jen takové vydavatele a distributory, kteří zaručí, že všechn materiál bude před zveřejněním prověřen.

Což by samozřejmě byla pro tvůrce pohroma, protože by ztratili možnost cokoliv si vydělat, pokud by nebyli upsaní u jednoho z hlavních vydavatelů, kteří jediní by měli prostředky na zaplacení právníků, kteří by prověřovali, že materiál neporušuje copyright, označili by ho certifikátem a na svém kanále zveřejnili. *Tak vypadal svět, ve kterém jsme žili před příchodem internetu.* V minulosti neexistovala doba, kde by menší, lépe kontrolovatelný trh s hudbou nebo s knihami nebo s uměním nebo s novinami nebo s jakýmkoliv dalším polem kreativní činnosti přinesl lepší podmínky pro tvůrce. *Menší trh vždycky přináší horší podmínky pro tvůrce.*

Tím nechci říci, že by měli bezproblémový život tvůrci, kteří se snaží publikovat sami - většině tvůrců, pokud se snaží prorazit sami, se moc nedaří. Na YouTube připadají miliony rádoby hvězdiček na každou skutečnou hvězdu. A ani to, že se stanete hvězdou na YouTube neznamena, že z toho budete mít nějaké peníze - jak vám mnoho takových hvězd může říct, "sláva" se jíst nedá. Dva miliony shlédnutí na YouTube vynesou asi tři libry a s tím se v Londýně tak možná svezete metrem.

Převádět slávu na peníze je velice obtížná alchymie. Většina lidí selže, ale ti, kteří uspějí, uspějí pomocí asi půltuctu způsobů, které jsou těmi jedinými způsoby, jakými kdy tvořiví lidé vydělali peníze pomocí své tvorby. Něco prodávají - vymyslí produkt, který lidé chtějí kupovat a prodávají ho za cenu, kterou jsou lidé ochotní platit. Nebo získávají dary, nebo své dílo předvádějí, nebo své dílo obalí reklamami, nebo licencují své dílo někomu jinému, kdo vymyslel jak s jeho pomocí něco vydělat. Nebo dělají zakázkovou práci, a to je v podstatě všechno, ne? Když si rozeberete jakýkoliv obchodní model, odjakživa to byla nějaká variace na toto.

No a nic z toho nefunguje, když o vás nikdo neví. Nikdo vám nemůže dát peníze, pokud neslyšel o vaší práci a pokud mu svou práci nemáte jak dodat. A zrovna v této době se evropské vlády nadšeně účastní Amerikou vedené snahy o zvýšení zodpovědnosti pro prostředníky. Což zase jen nažene tvůrce do stájí hlavních nakladatelů, vydavatelů a studií.

Během jednání za zavřenými dveřmi a bezprecedentních vyjednávání, která vedly k dohodě ACTA a k jejímu předvoji, dohodě o transpacifickém partnerství, se potkávají zainteresované skupiny a vlády, aby zařídili, že prostředníky bude možné lépe trestat.

Doctorowův třetí zákon: Ne informace, ale lidé chtějí být svobodní.

Což mně přivádí k poslednímu zákonu. A myslím, že je to tak, jak můžete vidět v nadpisu. Nemyslím si, že by informace cokoliv chtěly, a že i kdyby chtěly, jejich zájmy by pro nás neměly být nijak zvlášť důležité. Informace je podstatné jméno, ne osobní jméno, a na jejích touhách nezáleží. Informace nechťejí být svobodné, ale lidé ano, a zákony, kterými obestřeme informace a kreativní životy má na svobodu lidí přímé dopady.

Nikdo nechce na svém díle digitální zámky. Nikdo se ráno neprobudí a neřekne si: „Chtěl jsem si koupit nějakou hudbu, ale možná si místo CD radši pořídím formát, který se nebude dát přehrát všude. Budu se na ty jejich AppStory muset podívat.“ A protože digitální zámky nikdo nechce, mohou uspět jen v případě, že je uživatelé nemohou odstranit. Jen v takovém případě si mohou na uživatelích vynutit nějaké chování. Funkce digitálního zámku v zásadě je vyplout z hlubin vašeho zařízení a oznámit vám „To ti nemohu dovolit, Dave,“ a takový program může fungovat jen v případě, že na ploše nemáte umístěnou ikonku „hal9000.exe“, kterou byste mohli přesunout do koše a zajistit tak, že hláška „To ti nemohu dovolit, Dave“ se přestane objevovat.

Takže digitální zámky svou existenci musí před svými vlastníky skrývat. Mají zavádějící názvy, pohřbené hluboko v souborovém systému, nebo jsou dokonce propojené s operačním systémem způsobem, díky kterému nemohou být odstraněny, a u takových nejde dokonce ani zjistit, že tam jsou nebo že běží. Neukazují se v seznamu procesů, a jsou neodlišitelné od spywaru. Protože dělají přesně to samé co spyware – provozují programy, které by uživatelé na svém zařízení nechtěli.

A není to jen o tom, že se zámky chovají jako spyware – ony skutečnému spyware otevírají nové možnosti. Když Sony BMG vydalo 6 milionů audio CD, na kterých byl jejich vlastní zámek, tyto CD potají do operačního systému nainstalovaly úpravy, které způsobily, že některé programy a soubory s určitým jménem už nebyly vidět. A to znamenalo, že jakýkoliv virus mohl použít stejný název a nebyl by na vašem počítači vidět. A hned poté, co se tento root kit od Sony dostal v roce 2005 do světa, autoři virů začali psát viry, které využívaly nových možností. *Protože jakmile jednou do počítače zabudujete možnost, že nebude schopen přesně hlásit, co zrovna dělá, mohou této možnosti využít i další lidé a přinutit váš počítač dělat další věci, které nechcete, aby dělal.*

Už dnes je situace dost špatná, a to jde jen o naše notebooky a telefony. Protože to jsou zařízení, která sebou nosíme pořád, a která mají kamery a mikrofony, do kterých ukládáme naše tajemství, která nás slyší mluvit samy se sebou když řídíme auto, která vědí, kdo jsou naši přátelé a vlastně o všem, co děláme.

Je dost špatné, že jsme vůbec začali stavět systémy, které umožňují takové věci. Kam to bez problémů může dospět si můžeme ukázat na příkladu školy v Lower Merion v Pensylvánii. Tam rozdali studentům MacBooky, do kterých nainstalovali software, který dokázal fungovat bez vědomí uživatele. A když software běžel, měl přístup i k webkamerě – bez toho, aby se u ní rozsvítila dioda, která obvykle hlásí, že je zařízení v provozu. Oficiálně tam byl software pro to, aby zabránil krádežím, nicméně vedení školy jej užívalo ke špehování studentů, u kterých očekávali kázeňské problémy.

Na celou věc se přišlo, když studentovi, předvedenému do ředitelny, ředitel podal fotografii, na které byl dotyčný ve svém vlastním pokoji předchozí večer, a zeptal se ho „Co děláš na této fotografii, bereš drogy, že?“ a student řekl: „Ne, jím sladkosti. Ale kde jste vzali fotku mně v mém pokoji?“

A tento ředitel měl uložené tisíce fotografií tohoto i dalších studentů, probuzených i spících,

Cory Doctorow: Přednáška na téma copyright - spravedlivá odměna, digitální zámky a tři Doctorowovy zákony

oblečených i neoblečených, a tak dále. Nedá se to označit za něco výjimečného, spíše je to jen začátek. A to bylo před dvěma lety.

Tento rok plácnula Federal Trade Commission, Federální Obchodní Komise, přes prsty společnost – vlastně několik společností a jednoho prodejce softwaru ve Spojených Státech, protože tyto společnosti dlouhodobě pronajímaly počítače chudým lidem, kteří si je nemohli dovolit koupit, ale cena za dlouhodobý pronájem ve výsledku několikanásobně překračovala kupní cenu vybavení, a na tyto stroje instalovali podobný druh software – a protože byl novější, uměl také nahrávat obraz i zvuk a odchyťávat stisky kláves, číst soubory na jejich disku a tak dále. FTC v textu mimosoudního vyrovnání uvádí, že tyto společnosti nahrávaly své zákazníky při sexu, že nahrávaly záběry dětí oblečených i nahých, že odchyťovali důvěrnou korespondenci s právníky a lékaři, a měli přístup i k bankovním účtům a přihlašovacími údaji. Z toho můžete opět vidět, jak riskantní je mít počítač, který je nastavený tak, že nedokáže spolehlivě ukázat, co se v něm děje. Ale stále to je jen začátek, to riziko bude časem ještě horší, protože žijeme ve světě, který je počítači tvořen.

Auto je dnes počítač, kterému svěrujete vlastní tělo, letadlo, kterým jsem přiletěl, není nic než létající server Solaris v naleštěném hliníkovém šasi s pár scada kontrolery. Dáváme počítačům všanc svá těla od rána do večera. Když z moderní budovy odstraníte počítače, bude do půl roku neobyvatelná. Dáváme si dnes dokonce počítače do těla. Naslouchátko pro neslyšící, které dostanu až zestárnu, nebude analogová krabička s tranzistorem, bude to malý počítač, který budu mít vsunutý do zvukovodu.

Když mám mít počítač v těle, nebo tělo v počítači, chci mít jistotu, že takový počítač byl vytvořen tak, aby mohl důvěryhodně hlásit, co v něm běží, a aby mi dovolil vypnout cokoli, co nechci, aby dělal. Pro nás tvůrce, žurnalisty, pro nás, kterým záleží na budoucnosti, není nikdy výhodné požadovat, aby počítače byly upraveny tak, aby jejich uživatelé *nemohli* vědět, co se v nich děje.

Tak to máme po stránce osobních počítačů všechno. Po stránce sítí je to ale ještě horší. Už mi zbývají jen asi dvě minuty, ale to stihneme.

Viacom je obří americká společnost, která se docela trápí tím, že na YouTube jsou k dispozici jimi copyrightované materiály. A samozřejmě tomu tak opravdu je. Při slyšení u Nejvyššího soudu Spojených států mimo jiné tvrdili, že YouTube napomáhá porušování copyrightu tím, že dovoluje lidem označovat videa jako soukromá. Tedy když na YouTube nahrajete video, můžete ho označit jako veřejné, nebo můžete říct, že je jen pro vaše blízké. Já to používám dost často. Žiju teď v Anglii, jsem teď vlastně technicky britským občanem, ačkoliv autentický přízvuk mi ještě nepřidělili, proto znám jako Kanadan. Takže způsob, jak posílám domů do Kanady videa své malé dcery při koupání, není přes email, protože jak jistě víte, obrovský video soubor se do emailu nevejde – místo toho nahraju video na YouTube, označím ho jako „jen pro přátele a rodinu“. A podle Viacomu je toto sice jedno z možných použití, ale říkají, že přestože tuto možnost lidé využívají, mělo by se tomu zamezit, protože ztráta možnosti udržet svůj život v soukromí je ještě docela nízká cena za to, aby si u Viacomu mohli kdykoliv zkontrolovat jakékoliv video nahrané na síť a ujistit se, že v něm není ani kousek, který by porušoval jejich copyrighty.

Pro systém, který má sledovat porušování copyrightů, je nutnou podmínkou napíchnout veškerou probíhající komunikaci. Protože není možné lidem zabránit v návštěvě odkazu thepiratebay.se, pokud nesledujete všechny odkazy, které zadají nebo na které kliknou, a zablokovat ty, o kterých si myslíte, že by je neměli vidět. Takže budeme sledovat naprosto všechno, co lidé v síti udělají, abychom jim zabránili porušit copyright, a když zjistíme, že to nefunguje, vymyslíme ještě přísnější postupy, jako „tříkrát a dost“.

Systém „tříkrát a dost“ byl uveden do praxe ve Francii, v Británii a na Novém Zélandu, a v podstatě

Cory Doctorow: Přednáška na téma copyright - spravedlivá odměna, digitální zámky a tři Doctorowovy zákony

říká, že pokud jste byli tři a vícekrát *obviněni* z porušení copyrightu, ztrácíte přístup k internetu a spolu s vámi každý, kdo na vaše připojení spoléhá. V Británii ukázala studie Marthy Lany Fox pro Price Waterhouse Cooper o tom, jak se domácnosti připojují k internetu, že i pro ty nejzranitelnější rodiny v Británii se životní podmínky zlepšily už po krátké době s přístupem k internetu. Lépe se stravovali, vzdělávali se, měli lepší přístup k informacím, získali lepší sociální mobilitu, víc peněz. Byli informovanější, zvýšila se pravděpodobnost, že půjdou k volbám, byli aktivnější v obecní politice a tak dále. Všechny tyto přínosy, které jste získali díky přístupu na internet, zase ztratíte, když vám internet vypnou.

A ať už si o právech tvůrců myslíte cokoliv – a já sám jsem tvůrce, ale jsem zároveň i občanem tohoto našeho světa – je velmi důležité neztratit toto téma ze zřetele. Dívat se na nevhodné kanály v televizi by nemělo znamenat, že vám bude odepřen přístup k policitkému systému, k občanskému zapojení, k informacím o lepší stravě, ke vzdělání a tak dále. Natožpak když stačí i pouze jen *obvinění* ze sledování nevhodného kanálu.

Věřím, že Viacom určitě může vydělat víc peněz, kdyby se jim podařilo zamezit nám vyměňovat si v soukromí videonahrávky, a myslím si, že kdyby se jim podařilo podebrat celou veřejnou sféru, bylo by to pro jejich obchody výhodné – díky plošnému sledování a cenzuře by se jim určitě zvedly tržby.

Ve světě tvorby a umění je spousta způsobů, jak vydělat peníze, a toto je jeden z nich, ale když váš obchodní model funguje jen díky cenzuře, když funguje díky špiclování, když vyžaduje kriminalizaci kultury, asi jste ten „copyright“ tak docela nepochopili.

Informace nechtějí být svobodné, ale lidé chtějí, a lidé ve zpravodajských médiích dnes nesou zvláštní zodpovědnost za to, že v informačních zákonech bude zachována svoboda.

Děkuji vám.

(aplous)